

หลักการ 3Rs

การจัดการ “ของเสีย” ตามหลัก 3Rs หมายถึง การจัดการของเสียที่ให้ความสำคัญในการลดการเกิดของเสียให้เหลือน้อยที่สุดเป็นลำดับแรก โดยมุ่งเน้นการใช้วัตถุดิบหรือทรัพยากรการผลิตอย่างมีประสิทธิภาพ ต่อมาเมื่อเกิดของเสียแล้วต้องพยายามหาแนวทางการนำกลับไปใช้ซ้ำหรือใช้ใหม่ให้ได้มากที่สุด โดยพิจารณาถึงศักยภาพการใช้ประโยชน์ของของเสียแต่ละประเภทและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เหลือของเสียที่จะต้องบำบัดหรือกำจัดในปริมาณน้อยที่สุด โดยเลือกใช้วิธีการกำจัดของเสียเป็นวิธีสุดท้าย

Reduce ลดการใช้

1.1 ปฏิเสธหรือหลีกเลี่ยงสิ่งของหรือบรรจุภัณฑ์ที่จะสร้างปัญหาขยะ (Refuse)

ปฏิเสธการใช้บรรจุภัณฑ์ฟุ่มเฟือย รวมทั้งขยะที่เป็นมลพิษต่อสิ่งแวดล้อม อาทิเช่น กล่องโฟม ถุงพลาสติก หรือขยะมีพิษอื่น ๆ หลีกเลี่ยงการเลือกซื้อสินค้าหรือผลิตภัณฑ์ที่ใช้บรรจุภัณฑ์ห่อหุ้มหลายชั้น หลีกเลี่ยงการเลือกซื้อสินค้าชนิดใช้ครั้งเดียว หรือผลิตภัณฑ์ที่มีอายุการใช้งานต่ำไม่สนับสนุนร้านค้าที่กักเก็บและจำหน่ายสินค้าที่ใช้บรรจุภัณฑ์ฟุ่มเฟือย และไม่มีระบบเรียกคืนบรรจุภัณฑ์ใช้แล้ว กรณีการเลือกซื้อผลิตภัณฑ์ประจำบ้านที่ใช้เป็นประจำ เช่น สบู่ ผงซักฟอก น้ำยาล้างจาน ให้เลือกซื้อผลิตภัณฑ์ที่มีขนาดบรรจุใหญ่กว่า เนื่องจากใช้บรรจุภัณฑ์น้อยกว่าเมื่อเปรียบเทียบกับหน่วยน้ำหนักของผลิตภัณฑ์ลดหรืองดการบริโภคที่ฟุ่มเฟือย โดยเลือกใช้สินค้าหรือผลิตภัณฑ์ให้เหมาะสมกับความต้องการ

1.2 เลือกใช้สินค้าที่สามารถส่งคืนบรรจุภัณฑ์สู่ผู้ผลิตได้ (Return)

เลือกซื้อสินค้าหรือใช้ผลิตภัณฑ์ที่มีระบบมัดจำ – คืนเงิน เช่น ขวดเครื่องดื่มประเภทต่าง ๆ เลือกซื้อสินค้าหรือผลิตภัณฑ์ที่สามารถนำกลับไปรีไซเคิลได้ หรือมีส่วนประกอบของวัสดุรีไซเคิล เช่น ถุงช้อปปิ้ง โปสเตอร์ เลือกซื้อสินค้าหรือผลิตภัณฑ์ที่ผู้ผลิตเรียกคืนซากบรรจุภัณฑ์ หลังจากการบริโภคของประชาชน

Reuse ใช้ซ้ำ

ใช้ซ้ำ เป็นหนึ่งในแนวทางการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรที่มีอยู่อย่างรู้คุณค่า การใช้ซ้ำเป็นการที่เรานำสิ่งต่างๆ ที่ใช้งานไปแล้ว และยังสามารถใช้งานได้ กลับมาใช้ อีก เป็นการลดการใช้ทรัพยากรใหม่ รวมทั้งเป็นการลดปริมาณขยะที่จะเกิดขึ้นอีกด้วย ตัวอย่างของการใช้ซ้ำ เช่น

2.1 เลือกซื้อหรือใช้ผลิตภัณฑ์ที่ออกแบบมาให้ใช้ได้มากกว่า 1 ครั้ง เช่น แบตเตอรี่ประจุไฟฟ้าใหม่ได้

2.2 ซ่อมแซมเครื่องใช้ และอุปกรณ์ต่างๆ (Repair) ให้สามารถใช้งานได้ต่อไปได้อีก

2.3 บำรุงรักษาเครื่องใช้ อุปกรณ์ต่างๆ ให้สามารถใช้งานได้คงทนและยาวนานขึ้น

- 2.4 นำบรรจุภัณฑ์และวัสดุเหลือใช้อื่นๆ กลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ เช่น การใช้ซ้ำถุงพลาสติก ถุงผ้า ถุงกระดาษ และกล่องกระดาษ การใช้ซ้ำขวดน้ำดื่ม เข็ยอกนม และกล่องใส่ขนม
- 2.5 ยืม เช่า หรือใช้สิ่งของหรือผลิตภัณฑ์ที่ใช้บ่อยครั้งร่วมกัน เช่น หนังสือพิมพ์ วารสาร
- 2.6 บริจาคหรือขายสิ่งของเครื่องใช้ต่างๆ เช่น หนังสือ เสื้อผ้า เฟอร์นิเจอร์ และเครื่องมือใช้สอยอื่นๆ
- 2.7 นำสิ่งของมาดัดแปลงให้ใช้ประโยชน์ได้อีก เช่น การนำยางรถยนต์มาทำเก้าอี้ การนำขวดพลาสติกมาดัดแปลงเป็นที่ใส่ของ แจกัน การนำเศษผ้ามาทำเป้ลมนอน เป็นต้น
- 2.8 ใช้ซ้ำวัสดุสำนักงาน เช่น การใช้กระดาษทั้งสองหน้า เป็นต้น

Recycle นำกลับมาใช้ใหม่

รีไซเคิล เป็นการนำวัสดุต่างๆ อย่างเช่น กระดาษ แก้ว พลาสติก เหล็ก อะลูมิเนียม ฯลฯ มาแปรรูปโดยกรรมวิธีต่างๆ เพื่อนำกลับมาใช้ใหม่ ซึ่งนอกจากจะเป็นการลดปริมาณขยะมูลฝอยแล้ว ยังเป็นการลดการใช้พลังงานและลดมลพิษที่เกิดกับสิ่งแวดล้อม ซึ่งเราสามารถทำได้โดย

- 3.1 คัดแยกขยะรีไซเคิลแต่ละประเภท ได้แก่ แก้ว กระดาษ พลาสติก โลหะ/อโลหะ เพื่อให้ง่ายต่อการนำไปรีไซเคิล
- 3.2 นำไปขาย/บริจาค/นำเข้าธนาคารขยะ/กิจกรรมขยะแลกไข่ เพื่อเข้าสู่วงจรของการนำกลับไปรีไซเคิล

การที่จะทำให้ ชยะ มีจำนวนลดลง สามารถเริ่มต้นง่าย

หลักการ 3R

ลด REDUCE

ลดการใช้ ลดการบริโภคสินค้าที่ฟุ่มเฟือย
ใช้อย่างประหยัด และใช้เท่าที่จำเป็น

- ใช้ฉันทิต หรือกล่องข้าวใส่อาหารแทนกล่องโฟม
- หลีกเลี่ยงการใช้วัสดุสิ้นเปลืองแบบใช้ครั้งเดียวทิ้ง
เช่น จานกระดาษ กล่องโฟม แก้วน้ำพลาสติก
- ปฏิเสธการรับถุงพลาสติก เมื่อซื้อของชิ้นเล็ก หรือน้อยชิ้น
เลือกซื้อสินค้าที่มีบรรจุภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- เลือกทานอาหารที่ร้านแทนการห่อกลับบ้าน

ใช้ซ้ำ REUSE

การใช้ซ้ำ การนำสิ่งของที่ใช้แล้วมาใช้ประโยชน์ให้คุ้มค่า

- เสื่อพิกัดผ้าไม่รีไซเคิล หรือนำมาทำพิกัดพัน
- ซ่อมแซมอุปกรณ์ต่างๆ เพื่อใช้ต่อไปไม่ทิ้งเป็นขยะ
- ใช้กระดาษทั้งสองหน้า
- ดัดแปลงของเหลือใช้ หรือประดิษฐ์
เพื่อใช้ประโยชน์
- ใช้บรรจุภัณฑ์ซ้ำหลายครั้งก่อนทิ้ง
เช่น ภาชนะพลาสติกใช้ใส่ของซ้ำ

นำกลับมาใช้ใหม่ RECYCLE

การนำกลับมาใช้ใหม่ การนำขยะมาแปรรูป
เพื่อนำกลับมาใช้ใหม่

- เลือกซื้อสินค้าที่ پاکกลับมาใช้ซ้ำได้
- เลือกซื้อสินค้าที่ผลิตจากวัสดุรีไซเคิล
- กิจการแยกขยะที่สามารถรีไซเคิลได้ออกจากขยะประเภทอื่นๆ
เช่น ขวดแก้ว กระดาษ พลาสติก โลหะ
- เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการคัดแยกขยะรีไซเคิล เช่น ธนาคารขยะรีไซเคิล ฟาร์มขยะรีไซเคิล
- นำขยะรีไซเคิลเข้าสู่กระบวนการผลิตเป็นสินค้าใหม่ เช่น การขายให้ร้านรับซื้อของเก่า

REDUCE

ลด คือ ลดการบริโภคทรัพยากรต่างๆ

คุณพ่อ

เมื่อไป Shopping

Plastic Bag → ตะกร้า / ถุงผ้า

ลดการใช้พลาสติก, กระดาษ

พกแก้วส่วนตัว

ซื้อสินค้าชนิดเติม

ซื้อของจำนวนน้อย ไม่รับถุง

ถอดปลั๊ก เมื่อไม่ใช้งาน

เปลี่ยนมาใช้ผ้า

ปั่นบด

เดินทางไกลๆ.. ใช้จักรยาน

REUSE

ใช้ซ้ำ คือ นำของที่ยังใช้ได้กลับมาใช้อีกครั้ง

คุณแม่

เปลี่ยนมาใช้แท่นชาร์จ

ใช้กระดาษอย่างคุ้มค่า

บริจาคเสื้อผ้า แทนการทิ้ง

แบ่งปันของเล่น

ซ่อมแทนการซื้อใหม่

เช่านิตยสารหรืออ่านอีบุ๊ก

RECYCLE

แปรรูปผลิตภัณฑ์เพื่อนำกลับมาใช้ใหม่

ลูกชาย

ทิ้งขยะให้ถูกประเภท

ไม่ใช่เรื่องไกลตัว เด็กๆก็ทำได้

ขยะ Recycle มีอยู่ 6 ประเภท ได้แก่

- กระดาษ
- โลหะ
- แก้ว
- พลาสติก
- อะลูมิเนียม
- ยาง

นำกระบวนการแปรสภาพ

กลับมาเป็นขยะที่พร้อมใช้